

Oponentský posudek na bakalářskou práci Alexeje Fonara: „*Ontologie prostoru a času v Bezúčelné procházce*“

Dnes již klasický avantgardní film Alexandra Hackenschieda z roku 1930 *Bezúčelná procházka* posloužil autorovi jako ideální materiál i teoretické východisko k analýze a interpretaci velmi elementárních a komplexních fenoménů ontologie filmového obrazu a intermediality.

První část práce autor pojímá jako podrobný historický kontext dobového uvažování o filmové i fotografické reprezentaci, dále zmiňuje osobní zázemí i uměleckou praxi (fotograf, kritik) Alexandra Hackenschmieda, a vytváří si také potřebný teoretický rámec konceptů a pojmů vztahujících se ke zkoumané problematice (nástroje neoformalistické analýzy, Škovského termín ostranenijs apod.). Druhá část práce pak patří velmi podrobné analýze filmu *Bezúčelná procházka*, který autor pojímá primárně jako intermediální dílo, na kterém se snaží demonstrovat vztahy, přechody a rozdíly mezi dvěma (ontologicky příbuznými) médii fotografie a filmu. V centru úvah stojí princip ne/hybnosti filmového/fotografického obrazu a vytváření a vnímání iluzivních, respektive realistických prvků ve filmu.

Na rozbor kamerových a stříhových prvků ve filmu navazuje komplexnější a teoreticky vrstevnatější část věnující se zobrazování prostoru a času ve filmu, přičemž pasáž o prostoru patří mezi nejlepší části práce.

Určitý problém ovšem spatřuji v tendenci jednostranně interpretovat fotografii jako (téměř a priori) realistické zobrazení a film jako iluzorní. Autor sice zmiňuje ontologickou příbuznost fotografie a filmu, v textu často činí rovnítko (či interpunkčně /) mezi filmem a fotografií a jejich společnými principy, nicméně v konstrukci reálného versus imaginárního obrazu zůstávají média striktně rozdělená. Což neodpovídá dobovým úvahám o fotografii ani umělecké praxi (nejen) A. Hackenschmieda.

Zkoumaný film reflektuje dobové uvažování o povaze a specifičnosti filmového média, komentuje/vizualizuje možné způsoby filmové reprezentace vycházející z povahy fotografického zobrazování, které v médiu filmu dále rozvíjí. Předkládaná bakalářská práce se snaží vyčerpávajícím způsobem tyto postupy popsat a interpretovat, přičemž ve snaze po doslovnosti se se poněkud vytrácí např. experimentální aspekt avantgardy. Mediální seberefleivita zkoumaného materiálu pak vede autora k určitému zacyklení a variování identických tezí. Práci by velmi prospělo zredukování textu do kompaktnějšího tvaru.

Bakalářskou práci doporučuji k přijetí a navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Praze 30. srpna 2019

Mgr. Magda Španihelová, Ph.D.

